

РЕШЕНИЕ

№ 229

гр. Варна, 11.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги Йовчев

Членове: Николина П. Дамянова
Даниела Ил. Писарова

при участието на секретаря Ели К. Тодорова
като разгледа докладваното от Даниела Ил. Писарова Въззивно търговско дело № 20233001000299 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е с правно основание чл.258 ГПК. Производството е образувано по въззивна жалба на ЗАД АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ, ЕИК 040638060, София, чрез адв.М.И. от САК, срещу решение №21/10.03.2023г., постановено по т.дело №10/2022г. по описа на ОС – Силистра, в частта, в която застрахователят е осъден да заплати на ищеца З. Й. И., ЕГН *****, с посочен съдебен адрес в гр.София, обезщетение за неимуществени вреди за разликата над **3 000 лева до присъдените 11 500 лева /8 500 лева/**, ведно със законната лихва върху тази част, считано от 05.10.2021г. до окончателно изплащане на сумата. В останалата част, до сумата от 3 000 лева обезщетение за неимуществени вреди както и в отхвърлителната част до първоначално предявената претенция от 28 000 лева, ведно със законната лихва, в частта за присъдените мораторни лихви, решението е влязло в законна сила.

Твърди се, че в обжалваната част решението на СОС е неправилно поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Претендира се неговата отмяна и вместо това отхвърляне на исквете за обезщетението над 3 000 лева. Претендират се сторените в производството разноси съобразно

отменената част, за двете инстанции.

Въззивникът оспорва определения от първоинстанционния съд справедлив размер на обезщетение в размер на 15 000 лева като несъобразен с критериите, заложиени в чл.52 ЗЗД. За да присъди сума в размер на 11 500 лева, СОС е достигнал до извод за общ размер на обезщетението от 15 000 лева, от които е приспаднал платеното извънсъдебно в размер на 2 000 лева както и приноса на пострадалия в размер на 10% или 1 500 лева.

С жалбата се поддържа, че определеното обезщетение е завишено и не отговаря на принципа „справедливост“ като води единствено до неоснователното обогатяване на ищеца. Съдът не е извършил съвкупна преценка на всички релевантни обстоятелства, посочени неизчерпателно в съдебната практика и ръководна такава в ППВС №4/1968г. В този контекст въззивникът излага, че съдът не е съобразил получената една средна телесна повреда – контузия на гръден кош и счупване на 9 ляво ребро, периода на възстановяване за около месец както и липсата на дефицити след оздравителния процес. Оплакването за завишен размер на обезщетението е онагледено с цитирана съдебна практика на съдилищата, според която обезщетенията варират според уврежданията от 5 000 лева до 8 000 лева. Твърди се, че съдът не е взел предвид възрастта на ищцата, което е самостоятелен фактор за бавния възстановителен период. /на 80 години/ Не е съобразил обществено –икономическите условия в страната към датата на настъпване на ПТП през 2019г. и стандарта на живот на ищцата, което е довело до размер, несъответен с принципа за справедливост. От друга страна се твърди, че определеният от съда процент съпричиняване на вредите е занижен. Твърди се, че приносът на ищцата за увреждането е поне 90%, тъй като същата е нарушила няколко изисквания от ЗДвП, не е спазвала лечебно-възстановителния режим за предшестващи заболявания, което е довело до усложняване на възстановителния процес. Твърдят се нарушени конкретни разпоредби от ЗДвП, а именно правилата на чл.167, ал.2, т.4 и чл.71 от ЗДвП. Ищцата е управлявала ППС с животинска тяга, което не е било регистрирано и не е отговаряло на изискванията за движение по пътищата – липсвали са светлоотражатели отпред и отзад на ППС както и в ляво светещо тяло, излъчващо добре различима светлина. Ищцата не е спазвала предписания □ медикаментозен режим на лечение след изписването; оздравяването □ е било

затруднено от съпътстващи заболявания - исхемичен мозъчен инсулт и БДСМА с лявостранна хемипареза.

В срока по чл.263 ГПК е постъпил отговор на жалбата от ищцата З. Й. И., чрез представляващия адв.М. П., за нейната неоснователност. Твърди се, че съдът е постановил правилно решение, в съответствие със събраните доказателства. Твърди се, че единствена причина за ПТП е поведението на деликвента К А С, обстоятелство, което е обхванато от СПН на влязлата в сила присъда на наказателния съд. Прави се довод, че на мястото на произшествието липсват обозначителни знаци за недопустимо движение на ППС с животинска тяга; не се оспорва липсата на регистрация на процесното ППС в община Главинци, но се твърди, че това обстоятелство, макар представляващо административно нарушение, не обуславя принос на пострадалата за конкретното ПТП. Претендира отхвърляне на въззивната жалба и присъждане на сторените в инстанцията разноски за адв.възнаграждение, които да бъдат определени от съда по реда на чл.38 от ЗАдв.

Пред настоящия състав въззивникът поддържа жалбата на изложените основания. Претендира сторените разноски като прилага списък по чл.80 ГПК.

Въззиваемата З. И. поддържа отговора и становището си за неоснователност на жалбата. Претендира присъждане на разноските за адв.възнаграждение, договорено при условията на чл.38, ал.1, т.2 от ЗА.

За да се произнесе по жалбата въззивният състав констатира, че производството е било образувано по искова молба на З. Й. И. срещу ЗАД Алианс България АД, за осъждане на застрахователя на Гражданската отговорност на деликвента, причинил ПТП, в което е пострадала ищцата, на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 28 000 лева, ведно с лихвите за забавено плащане, считано от отказа на застрахователя за увеличаване размера на обезщетението -05.10.21г. до подаване на исковата молба както и законната от този момент до окончателното изплащане. Съобразно твърденията в исковата молба, ищцата е пострадала при ПТП на 26.04.2019г., настъпило около 10.41 часа в с.Стефан Караджа, общ.Главиница, ул.Централна, когато при движение на л.а.Опел Астра с ДК №XX XXXX XX, управляван от К А С, в посока към с.Осен, последният нарушил правилата за движение в чл.42, ал.2, т.1 от ЗДвП /за изпреварване/ и причинил средна телесна повреда на ищцата /контузия на гръден кош със счупване на 9 ляво ребро/, която пътувала в превозно средство – каручка, теглена от жива тяга /магаре/, като не осигурил достатъчно разстояние между двете превозни средства при изпреварване. Твърди се, че непосредствено след инцидента ищцата постъпила в МБАЛ –Тутракан ЕООД, където и било проведено лечение за 4 дни. Твърди се изготвен за процесното ПТП Констативен протокол с пострадали лица от 30.04.2019г. на ОД на МВР – Силистра, РПУ –Тутракан както и образувано досъдебно производство по

описа на РУ-Тутракан. Твърди се наличие на валидна застраховка на ГО на виновния за ПТП водач К С за процесното МПС както и подадена своевременно претенция и образувана щета №1000/20/217/500111. Твърди се влязло в сила решение по АНД №28/2020г. на РС –Тутракан, с което К А С е признат за виновен за процесното ПТП. Твърди се повторно хоспитализиране на ищцата в МБАЛ –Канев АД и проведено лечение за четири дни. Съгласно Експертно решение на ТЕЛК от 04.11.2019г. на МБАЛ Силистра АД на ищцата е определена 95% нетрудоспособност с чужда помощ. Твърди се, че състоянието на ищцата след ПТП от 26.04.2019г. се е влошило към датата на експертното решение на ТЕЛК като същата не може да разчита и на помощта на съпруга си, който е пострадал при същото ПТП, а поради усложнения е починал на 10.06.2019г. съгласно съобщение за смърт, издадено от ЕТ АПМП-ПП Д-р К М.

В исковата молба се излага, че на ищцата е било изплатено обезщетение във връзка с образуваната щета в размер на 2000 лева, на 28.06.2019г. Твърди се, че към същата е било заведено допълнително уведомление по щета от 23.09.2021г. по електронен път въз основа на настъпил ексцес и прерязглеждане на настъпилите увреждания, съответно размера на изплатеното обезщетение. Ищцата изрично се позовава на настъпило усложнение от първоначалното увреждане. Твърди, че с писмо от м.10.2021г. застрахователят е отказал увеличаване размера на обезщетението, поради което е налице възникнал интерес от прекия иск спрямо ответното дружество. Твърди се, че изплатеното обезщетение не отговаря на действително претърпените от ищцата вреди, не отговаря на изискванията на чл.52 ЗЗД, на нивата на обезщетяване съгласно постановената съдебна практика както и на лимитите на отговорност на застрахователя. Претендира се присъждане на справедлив размер на обезщетението от 28 000 лева ведно с лихвите, считано от отказа на застрахователя на 05.10.21г. до 21.02.22г. и от предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.

С отговор, постъпил в срока по чл.131 ГПК, ответното дружество чрез адв.Я К, оспорва основателността и размера на иска. Оспорва механизма на настъпване на вредите и причинно-следствената връзка с получените от ищцата увреждания. Излага се, че наказателното производство се ползва със сила на пресъдено нещо само по отношение причинена на другия пътник в каруцата средна телесна повреда, не и спрямо ищцата. Оспорва се наличието на ексцес във връзка с получената при ПТП травма. Оспорва се размера на обезщетението като прекомерно завишен и неотговарящ на критерия в чл.52 ЗЗД. Считат, че изплатеното обезщетение в размер на 2000 лева е репарирало всички вреди на ищеца. Застрахователят релевира и възражение за съпричиняване на вредите, тъй като ищцата не имала право да управлява ППС с животинска тяга в нарушение на чл.167, ал.2, т.4 от ЗДвП; движила се е на забранено за такива ППС участък от пътя; нарушение на чл.71 от ЗДвП за поставяне на светлоотражатели на каруцата; ищцата е нарушила и разпоредбата на чл.106, ал.1 от ЗДвП. Евентуално, ответникът възразява, че

ищцата не е спазвала предписания и санитарно-хигиенен режим, което е усложнило състоянието и. Оспорва се датата, от която се претендира обезщетение за забавено плащане върху двете претенции както и претенцията за лихви изобщо като обусловена от неоснователността на претенцията за главницата. Претендира се отхвърляне на исквете.

Съставът на ВнАпС, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно, и съобразно предметните предели на въззивното производство, приема за установено следното:

Жалбата е подадена в срока по чл.259 ГПК и е надлежно администрирана. Същата е насочена срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, при наличие на интерес от обжалването като отговаря на изискванията на чл.262 ГПК, поради което се преценява от въззивния съд като процесуално допустима.

Съгласно чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната част, по всички останали въпроси съдът е ограничен от въведените с жалбата оплаквания.

Пред въззивния съд страните не са правили нови доказателствени искания, не са въвели нови факти и обстоятелства от значение за спора.

Тъй като решението на първата инстанция не се обжалва изцяло, вкл. в уважената част до размера от 3 000 лева /а и с оглед на извършеното извънсъдебно плащане на сумата от 2 000 лева/, настоящият състав приема, че обстоятелствата пораждащи функционалната отговорност на застрахователя на Гражданската отговорност на деликвентата, не се оспорват. Не е спорно и предявяването на застрахователна претенция в срока по чл.380 КЗ и изплатеното обезщетение от 2 000 лева, за понесените неимуществени вреди.

Решението се обжалва единствено за разликата над присъдените 3 000 лева до уважения размер от 11 500 лева, при отчитане на изплатените доброволно 2 000 лева обезщетение, т.е. застрахователят обжалва като несъобразен с чл.52 ЗЗД размер на обезщетението за неимуществени вреди в размер на 15 000 лева. С жалбата се поддържат доводи за завишаване на определеното обезщетение и несъобразяване от съда на съпричиняването на вредите от пострадалата. В тези рамки на обжалване е ограничена и повторната преценка и произнасяне на настоящия състав.

Не се спори относно настъпването на деликт на 26.04.19г., чрез който е реализирано застрахователно събитие по валидна застраховка Гражданска отговорност на водача на МПС К С. С влязло в сила на 24.06.2020г. решение по АНД №28/2020г. на РС-Тутракан е призната вината на К А С за причинената на 26.04.2019г. катастрофа в с.Стефан Караджа, на ул.Централна, в посока към с.Осен, обл.Силистра, между л.а.Опел Астра и ППС, управлявано с жива животинска тяга /каруца, теглена от магаре/. Не се спори, че при същата катастрофа З. И. е получила средна телесна повреда – контузия на гръден кош и счупване на ляво 9 ребро. Влязлото в сила

решение по чл.78а от НК вр.чл.300 ГПК се ползва също със задължителна за гражданския съд сила относно обхванатите от състава на чл.45 ЗЗД обстоятелства, вкл. деянието и виновния за същото деликвент. По отношение на съпричиняване на вредите, решението не се ползва със сила на пресъдено нещо и застрахователят следва да установи възражението си чрез пълно и главно доказване, съобразно въведените конкретни основания за приложението на чл.51, ал.2 ЗЗД.

От приложената Епикриза, издадена от МБАЛ –Тутракан ЕООД, се установява приемане на ищцата на 26.04.2019г. с оплакване от болки и контузия в гръдния кош в лява страна, затруднения при вдишване и издишване. Проведено е лечение с медикаменти и пострадалата е изписана на 30.04.2019г. в добро състояние. Издадената впоследствие Епикриза на УМБАЛ Канев АД, гр.Русе, сочи престой в болницата от 01.08.19г. до 05.08.2019г. за диагностика и лечение на остър и хроничен пиелонефрит. /л.11/

С Експертно решение на ТЕЛК –2781 от 04.11.2019г., издадено от ТЕЛК при МБАЛ –Силистра АД, на З. Й. И.ова е дадена оценка на работоспособността 95% вид и степен на увреждане с чужда помощ, пожизнено. В решението е отразена като водеща диагнозата – мозъчен инфаркт, причинен от тромбоза на церебрални артерии. Описани са и други придружаващи заболявания, а именно лявостранна тежка хемипареза, тежък дискординационен синдром и пиелонефрит.

От изслушаната пред първата инстанция Съдебно-медицинска експертиза /на л.91/ се установява, че в резултат на процесното ПТП пострадалата З. И. е получила счупване на 9-то ляво ребро с контузия на гръден кош. Тези увреждания са обусловили временно разстройство на здравето неопасно за живота. Болките от този вид отшумяват за около месец /20-25 дни/. Според заключението, отсъства медицинска логика, която да свърже травмата, получена при ПТП на 26.04.19г. с изявата на ИМИ четири месеца по-късно, съгласно прегледаните Експертно решение на ТЕЛК и Епикриза от м.08.2019г. Вещото лице посочва, че предвид напредналата възраст на ищцата, на 80 години, именно дългогодишно протичащата хронична МСБ е довела до усложнения – исхемичен мозъчен инсулт в БДСМА с тежка лявостранна хемипареза. Състоянието на ищцата, обективизирано в следващите медицински документи /след април 2019г./ не са свързани с процесното увреждане, а с хронично протичащи соматични заболявания. Заключението не е било оспорено от страните и се кредитира и от настоящия състав като професионално и компетентно дадено. След преценката му въззивният състав достига до извод за неоснователност на твърденията на ищеца за настъпило усложнение в състоянието ѝ, свързано с получените при процесното ПТП травми. Не се установява, че състоянието на ищцата към м.08.2019г. и след това е причинно-обусловено от настъпилото застрахователно събитие, поради което и не са налице основания за преразглеждане на определеното обезщетение за неимуществени вреди по

арг. от чл.378, ал.4 КЗ. Инвалидизирането на ищцата и повторното ѝ постъпване в лечебно заведение се дължат на възрастови промени и протичащи хронично други заболявания, които нямат връзка с конкретното произшествие от 26.04.2019г.

Съдът не възприема безкритично показанията на св.С Д в частта, в която същата изказва впечатление, че баба ѝ се влошила именно след катастрофата. В останалата част, доколкото свидетелката живее заедно с пострадалата, съдът кредитира показанията за състоянието ѝ – възрастна жена, която не може вече да се обслужва сама, а разчита на чужда помощ, тъй като има пареза на лявата страна и инсулт. Свидетелката не може да посочи дори ориентировъчна дата на катастрофата, поради което и показанията ѝ, че здравното състояние на ищцата се дължи на претърпения пътен инцидент съдът възприема за необективни и пристрастни, поради което не ги кредитира. Те не се подкрепят и от изслушаната медицинска експертиза както и от удостоверените в представената медицинска документация, факти. Съдът възприема въведените с исковата молба твърдения на ищеца за наличие на ексцес – усложнение в здравословния статус на ищцата – единствено като основание за увеличаване размера на определеното първоначално обезщетение от 2000 лева на сумата от 28 000 лева, т.е. като твърдение за осъществили се след увреждането факти, които сочат на утежнено протичане на оздравителния процес, на търпени допълнителни вреди от същото увреждане.

Съгласно чл.52 от ЗЗД съдът определя размер на обезщетението по справедливост. Съгласно т.2 от ППВС 4/1968г. е разяснено, че понятието "справедливост" по смисъла на чл.52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които са специфични за всяко дело и трябва да се вземат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Правилното прилагане на чл.52 от ЗЗД при определяне размера на заместващата облага е обусловено от съобразяване на указанияте в постановлението примерно /според конкретиката/ общи критерии. Справедливостта, като критерий за определяне паричен еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател, тя се извежда от преценката на всички обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е настъпило, последици, продължителност и интензитет на търпените негативни последици, възраст на увредения, общественно-икономическо състояние към конкретния момент. Принципът на справедливост включва в най-пълна степен обезщетяване на вредите на увреденото лице от вредоносното действие и когато съдът е съобразил всички доказателства от значение за реално претърпените от увреденото лице морални вреди /болки и страдания/, решението е постановено в съответствие с принципа за справедливост, съотв. разпоредбата на чл.52 ЗЗД се явява точно приложена.

В случая е налице увреждане на възрастна жена /на 76 години към

датата на ПТП/, със сериозни заварени заболявания, но увреждането представлява една средна телесна повреда – счупване на ребро в ляво и контузия на гръден кош. Последното е обусловило консервативно лечение и оздравителен период от около 20-25 дни, в които палпаторната болка и тази при вдишване, са отшумели. Липсват данни за продължило по-дълго от обичайното възстановяване. Твърденията на ищеца за влошаване на състоянието на пострадалата, довело до ново хоспитализиране през м.08.2019г. и освидетелстване от ТЕЛК, не са доказани като релевантни. Състоянието на ищцата след ПТП е обусловено от хронични заболявания без връзка с произшествието.

Съдът отчита търпените от ищцата болки и страдания в този интервал, които по необходимост са изисквали ограничаване на движенията и трудност при дишане. Отчита, че при същото ПТП пострадал е бил и съпругът на ищцата, при това с по-тежки травми. Поради това, вероятно и двамата са изпитвали силна нужда от ежедневна грижа. Изслушаните свидетелски показания не дават база за конкретни промени и неудобства в начина на живот, в ежедневието на ищцата, поради което съдът изхожда предимно от медицинското заключение по делото. Настъпило е пълно възстановяване от травмата. Определеното обезщетение от първата инстанция до размера от 15 000 лева съдът намира за адекватно на търпените болки и страдания и периода на възстановяване. /поне месец/ Същото е съобразено с принципа на справедливо репарирание на вредата, без допускане на неоснователно обогатяване на пострадалото лице; отговаря и на икономическата обстановка към датата на деликта, ориентир за която са както официално оповестените статистически данни за средна работна заплата, инфлация и пр., така и нормативно установените нива на застрахователно покритие за неимуществени вреди при застраховка "Гражданска отговорност" - чл. 492 КЗ /макар последните да се явяват помощен критерий/. С оглед прилагане принципа на справедливост и конкретиката при всеки отделен казус, съдът не следва да унифицира и подвежда процесните искове към други подобни, разгледани от съдилищата.

Въведените с отговора на исковата молба и поддържани с жалбата възражения за съпричиняване на вредите, съдът намира за неоснователни. Първоинстанционният съд е определил 10% принос на пострадалата за настъпване на вредите предвид управление на ППС с животинска тяга, което не е било регистрирано и годно да се движи по пътищата и в тази част решението се ползва със стабилитет, тъй като не е обжалвано.

За да се произнесе по наличието на основания за увеличаване приноса на ищцата за настъпилите вреди, съдът съобрази, че деликтната отговорност, съгл. чл. 51, ал. 1 от ЗЗД, обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, които са настъпили в правната сфера на увреденото лице като пряка и непосредствена последица от виновното и противоправно поведение на деликвента. Когато вредите се намират в причинно-следствена връзка и с поведение на самия увреден, законът – в чл.51, ал.2 от ЗЗД, предвижда

възможност за намаляване на дължимото обезщетение, съразмерно на действията и бездействията, с които пострадалият е допринесъл. Причинно-следствената връзка е обективен факт, поради което приложението на нормата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД не е обусловено от субективното отношение на пострадалия към настъпването на деликта. Вината на пострадалия също не е елемент от фактическия състав на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД. Принос по смисъла на цитираната разпоредба е налице винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди. Обективният характер на съпричиняването е признат изрично от Върховния съд в т.7 от ППВС № 17/1963г., което има характер на задължителна съдебна практика по смисъла на чл.280, ал. 1, т. 1 от ГПК. С цитираното постановление Пленумът е приел със задължителна за съдилищата в Република България сила, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат.

Въззивният състав намира за недоказани и неоснователни възраженията за принос, изразяващ се в непроведено назначено лечение, свързано с получените при ПТП увреждания. Профилактиката и лечението на съпътстващи хронични заболявания на ищцата е ирелевантно с оглед липсата на причинност с процесните вреди. Твърденията на въззивника за наличие на заварени хронични заболявания, макар установено по делото, не е от значение за приноса. То би било от значение по въпроса за протичане на възстановителния процес и наличието на ексцес, какъвто също не е установен.

Съгласно справка на Агенция“Пътна инфраструктура“, ОПУ – Силистра, към 26.04.19г. на път III-205 в участъка на с.Стефан Караджа, ул.Централна постоянната организация на движение не включва наличието на забранителни знаци за движение на ППС от какъвто и да е вид /вертикална сигнализация от група В/, а хоризонталната маркировка е била с изтекъл гаранционен срок. Такива обозначения –хоризонтални и вертикални – са направени в следващ ПТП период, през 2020 и 2021г. /л.105 по делото/

Съгласно удостоверение на Община Главиница, общинската администрация при общината не е регистрирала по реда на чл.167, ал.2, т.4 ЗДвП ППС с животинска тяга, собственост на И. Мемет И. /с посочен ЕГН/ и постоянен адрес в с.Ст.Караджа и не са предоставени табели с регистрационен номер на ППС-то.

Съгл. чл.71, ал.1 от ЗДвП, всяко пътно превозно средство с животинска тяга трябва да има два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад, а при движение през нощта и при намалена видимост - отзад вляво светещо тяло, излъчващо бяла или жълта добре различима светлина. Светлоотразителите трябва да са разположени симетрично от двете

страни на превозното средство. Наличието или не на светлоотразители не се е отразило и не представлява предпоставка за ПТП, тъй като произшествието е настъпило в светлата част на деня, при липса на данни за лоша видимост. По същия начин липсата на регистрация на МПС няма отношение към конкретното произшествие, поради което и не би могло да представлява принос на ищцата по смисъла на чл.51, ал.2 ЗЗД.

В производството не се оспорват фактическите констатации на първостепенния съд, че процесното ПТП е осъществено между МПС, управлявано от К С и каруца, теглена от магаре, управлявана от З. И.ова, в светлата част на деня. В каруцата е пътувал и съпругът на ищцата И. И., комуто са били причинени по-тежки вреди. Произшествието е настъпило при изпреварване на каруцата от движещото се зад нея МПС.

При това положение наведените твърдения, че каруцата не е била регистрирана съгласно чл.167, ал.2, т.4 ЗДвП и не е била снабдена със светлоотразители съгласно чл.71 ЗДвП нямат релевантно значение за наличие на съпричиняване по смисъла на чл.51, ал.2 ЗЗД. Застрахователят, чиято е доказателствената тежест в процеса, не е установил възражението си за принос. По делото не е събрана автотехническа експертиза за установяване на твърдените факти, за да може съдът да прецени как и дали поведението на водача на каруцата и нейното движение са се отразили на ПТП и настъпилите от него вреди.

Съпричиняване е налице, когато самият пострадал е допринесъл за настъпване на вредите, като в случая е от значение наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат, а такава липсва и не е установена по делото. Необходимо е приносът да е конкретен и да се изразява в извършване на определени действия или въздържане от такива действия от страна на увредения, чрез които увреденото лице трябва да е нарушило предписани от закона правила за поведение и нарушенията да са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. Доколкото не се установява такова поведение на пострадалата, не е налице и принос по чл.51, ал.2 ЗЗД. Независимо от това, в необжалваната част, съдът не може да преразглежда решението на първата инстанция и да влошава положението на обжалващия. При отчитане на извършеното доброволно плащане на сумата от 2 000 лева и приетия от първата инстанция принос от 10%, съдът достига до идентична на определената от СОС сума на обезщетението.

Върху същата се дължи и законна лихва, считано от датата на уведомяване на застрахователя съгласно чл.429, ал.3 КЗ, но доколкото лихвата се претендира от по-късен момент /този, на отказа на застрахователя/ - 05.10.2021г., то основателен се явява и акцесорният иск от тази дата до окончателното изплащане на задължението.

Поради идентични правни изводи с тези на първата инстанция, решението следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

Съобразно този изход от спора, разноски за производството се следват

на въззиваемата страна, която претендира заплащане на адв.възнаграждение на процесуалния си представител, определено по реда на чл.38, т.2 от ЗА. Искането е съобразено с изискванията на чл.38, ал.2 вр.чл.36, ал.2 ЗА с представяне на договор за правна помощ и пълномощно за адв.П.. Последният е осъществил реално процесуално представителство по делото. Съобразно приложимата Наредба за МРАВ, чл.7, ал.2, т.2 от същата, на адв.М. П., пълномощник на въззиваемата З. И.ова, съдът определя възнаграждение в размер на 1150 лева за въззивното производство, съобразно обжалваемия интерес.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №21/10.03.2023г., постановено по т.дело №10 по описа за 2022г. на ОКРЪЖЕН СЪД –гр.Силистра, в обжалваната част, в която съдът е осъдил ЗАД АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ, ЕИК 040638060, София да заплати на ищеца З. Й. И., ЕГН *****, с.Стефан Караджа, общ.Главиница, обезщетение за неимуществени вреди за сумата над 3 000 лева до присъдените 11 500 лева /за сумата от 8500 лева/, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 05.10.2021г. до окончателно изплащане на задължението, на осн.чл.432 КЗ.

В останалата необжалвана част решението е влязло в законна сила.

ОСЪЖДА ЗАД АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ, ЕИК 040638060, София да заплати на адв.М. П. от АК-София, в качеството му на процесуален представител на З. Й. И., адв.възнаграждение за въззивното производство в размер на 1 150 лева, на основание чл.38 ЗА.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____